

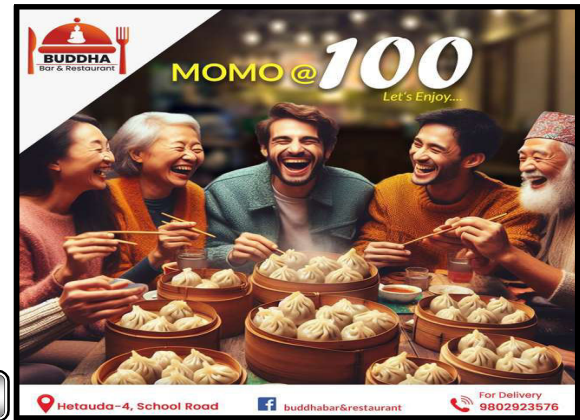

म.जि.प्र.का.दर्ता नं. ३०/०६५/०७०

समृद्ध समाज

SAMRIDDHA SAMAJ NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

वर्ष १५ अङ्कः- २७७ २०८१ मदी १४ गते शुक्रबार 30 August 2024, Friday - पृष्ठ ४ मूल्य रु. ५/-

हस्तकलाग्राम स्थापना र सञ्चालन विधेयकमाथि छलफल सीप संरक्षण र बजारीकरणको कानुनी व्यवस्था गर्न सुझाव

समाज संवाददाता

हेटौडा: बागमती प्रदेशसभाको विषयगत समितिमा छलफलका क्रममा रहेको प्रदेश हस्तकलाग्राम स्थापना तथा सञ्चालन सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयकमाथि सांसद र सरोकारवालाविच अन्तरक्रिया भएको छ। बुधवार एक कार्यक्रमविच प्रदेश हस्तकलाग्राम स्थापना तथा सञ्चालन सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयकमाथि उद्योग, पर्यटन तथा वातावरण समितिमा समितिमा सभापति, सांसद र सरोकारवालाविचमा अन्तरक्रिया भएको हो।

अन्तरक्रिया कार्यक्रममा व्यवसायी तथा उद्योगीहरूले सञ्चालन तथा बजारीकरणमा सरकारको सहयोग आवश्यक रहेको औल्याए। हस्तकलासम्बन्धी सीप संरक्षण र बजारीकरणको कानुनी व्यवस्था गर्न जरुरी रहेको उनीहरूको भनाइ छ। हस्तकला उद्योगको प्रवर्द्धनका लागि दर्ता तथा नवीकरण प्रक्रिया सहज गर्न, कर तथा राजस्वमा छुट दिने व्यवस्था गर्न उनीहरूले सुझाव दिएका छन्।

पेसा तथा व्यवसायका विषयहरूमा प्रभावकारी योजना निर्माण तथा कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित उद्योग तथा व्यवसाय र संस्थाहरूलाई कानुनी र संरचनामा सहभागी गराउनुपर्ने उनीहरूको भनाइ छ।

यस्तो छ विधेयकमाथि सरोकारवालाको सुझाव
कार्यक्रममा मकवानपुर उद्योग वाणिज्य संघका वरिष्ठ उपाध्यक्ष अनिल अग्रवालले हस्तकलाग्राम स्थापना तथा सञ्चालन परिषदमा व्यवसायीहरूलाई पनि सहभागी गराउनुपर्ने बताउनुभयो। निजी क्षेत्रलाई प्रमोद गर्नका लागि सरकारले विधेयकमा विशेष व्यवस्था गर्नुपर्ने उहाँले बताउनुभयो।

उद्योग स्थापनाको पहिलो ५ वर्ष जग्गाभाडा, करलगायत सबै छुट हुनुपर्ने र जग्गा लिएर २ वर्षसम्म उद्योग सञ्चालन नगरेमा स्वतः खारेज हुने व्यवस्था गर्नुपर्ने सुझाव दिनुभयो। जग्गा कब्जा गर्ने उद्योग सुरु/सञ्चालन नगर्नेलाई हतोत्साहित गर्नुपर्ने अग्रवालको सुझाव छ। हस्तकलावारे सार्वजनिक स्थानमा प्रचार प्रसार गर्नुका साथै प्रदर्शनीमा राखिनुपर्ने उहाँको भनाइ छ।

गैरसरकारी संस्था महासंघ मकवानपुरकी अध्यक्ष रमिला सापकोटाले स्रोत साधनको पहिचानको पाटोलाई ऐनमा नै व्यवस्था गर्नुपर्ने बताउनुभयो। संघीयता कार्यान्वयनको सवालमा विधेयकले स्थानीय सरकारलाई बलियो र जिम्मेवार बनाएर अघि बढाउनुपर्ने उहाँको भनाइ छ। कलाको संरक्षण स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भएकाले अपनत्व दिलाउन जरुरी रहेको उहाँले बताउनुभयो।

धरेलु तथा साना उद्योग महिला समिति सभापति गीता मैनालीले उत्पादनको बजारीकरण सबैभन्दा ठूलो समस्या रहेको बताउनुभयो। करमात्रै तिर्नका लागि किन उद्योग दर्ता गर्ने भन्दै उहाँले सीपको प्रवर्द्धन गरेर मात्र नहुनेमा जोड दिनुभयो। उत्पादित वस्तुको बजारीकरणमा जोड दिनुपर्ने उहाँको भनाइ छ। स्पष्ट नीति र कानून बनाएर स्थानीय

स्रोत साधनबाट बनेका हस्तकलालाई बजारसम्म पुऱ्याउने वातावरण तयार गर्न उहाँले सुझाव दिनुभयो।

धरेलु तथा साना उद्योग महासंघ मकवानपुर अध्यक्ष गणेशशर्मा उप्रेतिले हस्तकलालाई उद्यमको रूपमा पितृत्व हस्तान्तरण नभएकोमा गुनासो गर्नुभयो। आय सुनिश्चित नभएकाले रैथाने हस्तकलाहरू लोप भइरहेको उहाँको भनाइ छ। करमा छुट दिने, हस्तकलाको बजार बलियो हुने, विदेश पैठारीमा समेत सरकारले सहजीकरण र कानुनी व्यवस्था सहज गर्नुपर्ने उहाँले बताउनुभयो। हस्तकलाले देश र स्थानको पहिचान बनाउने भएकाले प्रदेशको १३ जिल्लामा १३ प्रकारको विपेश हस्तकलाको पहिचान बनाउनुपर्ने उहाँको सुझाव छ।

हस्तकला महासंघ मकवानपुरका अध्यक्ष रमेशराज बज्राचार्यका अनुसार हस्तकला उद्योगी, व्यवसायीहरूको हितमा कानून निर्माण गर्नुपर्ने हुन्छ। हस्तकला उद्योगीको उत्पादन लागत र बजारका समस्यालाई कानूनमा समेट्न जरुरी रहेको उहाँले बताउनुभयो।

हस्तकला महासंघ मकवानपुरका निवर्तमान अध्यक्ष तथा थान्का व्यवसायी जानभक्त लामाले हस्तकलालाई उद्योगको रूपमा विकास गर्ने समस्या रहेको बताउनुभयो। कामको प्रकृति र लागत बढी हुँदा बजारीकरणमा समस्या रहेको उहाँको भनाइ छ। स्थानीय स्रोत साधन अनुसारको उत्पादनलाई कानुनीरूपमा नै प्रार्थमिकता दिनु जरुरी रहेको उहाँले बताउनुभयो। कच्चापदार्थ उत्पादन, भण्डारणको दीर्घकालीन सोच आवश्यक रहेको उहाँले बताउनुभयो।

कानून कार्यान्वयन र प्रभावकारिताको अडिट गरिनुपर्छ: सभापति श्रेष्ठ

कार्यक्रममा उद्योग, पर्यटन तथा वातावरण समितिमा सभापति आनन्दकुमार श्रेष्ठले प्रदेशसभाले निर्माण गरेको कानूनहरूको प्रभावकारिता र उपयोगिताको अध्ययन हुनुपर्ने बताउनुभयो। आर्थिक क्रियाकलापको परीक्षण भएजस्तै कानून कार्यान्वयन र प्रभावकारिताका विषयमा पनि अडिट गरिनुपर्ने उहाँको भनाइ छ। 'सरकारले आफ्नो अनुकूलतामा विधेयक ल्याउँछ। तर त्यसको प्रभावकारितामा पनि ख्याल गर्नुपर्छ। जनताको विचार, भावनालाई समेट्न सकेमा मात्रै विधेयक/ऐनको प्रभावकारिता भल्किन्छ। यस विषयमा संसद, सरकार र संसदीय समितिहरू सचेत रहनुपर्छ।' सभापति श्रेष्ठले भन्नुभयो- 'अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि, सम्झौतालाई जोडेरमात्रै विधेयक वा ऐनको उद्देश्य पूरा हुँदैन। आर्थिक कारोवारको जस्तै हामीले बनाएका ऐन कानूनको पनि अडिट हुनुपर्छ। कानूनको अडिट गर्ने सरोकारवालाहरूले हो। यस्ता छलफलले कानूनको मूल्य, आवश्यकता र प्रभावकारिताको अडिट गर्छ।' विधेयकलाई थप व्यवस्थित र परिमार्जित गरेर प्रतिवेदन तयार गर्ने र संसदमा पेश गर्ने उहाँले बताउनुभयो।

संघीय सरकारले बनाएको औद्योगिक कानूनले प्रदेशको हस्तकलाग्राम चिन्ने अवस्था नरहेको उहाँको भनाइ छ। प्रदेश सरकारले ल्याएको हस्तकलाग्रामको सवाल केन्द्रीय सरकारलाई कसरी चिनाउने भन्नेमा हाम्रो लविड हुनुपर्ने उहाँले बताउनुभयो।

उद्योग तथा वाणिज्यका विषयमा सर्वसाधारण र साना लघुउद्यमीहरूको समेत ऐनमा सम्बोधन हुनुपर्ने सभापति श्रेष्ठले बताउनुभयो।

साना उद्यमीहरूको सहजताका लागि प्रदेश सरकारले हस्तकलाग्रामको विधेयक संसदमा पेश गरेको उहाँले बताउनुभयो। हस्तकलाग्राम विधेयक तथा ऐनबाटै स्थानीय तहलाई जिम्मेवार बनाउन पहल गर्नुपर्ने उहाँको भनाइ छ।

कार्यक्रममा बागमती प्रदेशसभा सदस्य भारती पाठकले सरकार र जनताबीचको सहकार्य सबै सवालमा हुनु जरुरी रहेको बताउनुभयो। नेपाली कलाको प्रचारप्रसार, पहिचानको सवाललाई सम्बोधन गर्न हस्तकला विधेयक अत्यन्तै आवश्यक रहेको उहाँले बताउनुभयो। साना-साना उद्यमीहरूलाई कसरी प्रार्थमिकता दिने भन्ने सवाल संसद र समितिले पनि प्रार्थमिकता दिएको उहाँको भनाइ छ।

'साना उद्यमलाई प्रमोद गर्नुपर्छ। सानालाई कानुनी अड्चन हैन, विभिन्न छुट सुविधा दिनुपर्छ। हस्तकलाको सामग्रीहरू जति हेर्नमा आकर्षक हुन्छन्, त्यति नै बहुमूल्य छन्। कच्चापदार्थको उत्पादन तथा भण्डारणमा पनि ध्यान दिनु जरुरी छ।' उहाँले भन्नुभयो।

प्रदेशसभा सदस्य टूला थामीले प्राचिनकालमा अरनिकोको कलाले चिनाएको देशमा अहिले हस्तकलाको विषय उठान भएको बताउनुभयो। प्रदेशसभामा छलफलका क्रममा रहेको हस्तकलाग्राम सम्बन्धी विधेयक उत्कृष्ट बनाउने प्रयत्न भइरहेको उहाँले बताउनुभयो।

प्रदेशसभा सदस्य धनेश्वरी प्रजापतिले हस्तकलाको उपभोग सरकारी पदमा रहेकाहरूको लागि अनिवार्य गर्नुपर्ने व्यवस्था गर्न आग्रह गर्नुभयो। स्थानीयस्तरमा तयार हुने धुप बत्ती, टपरीजस्ता सीपलाई उद्योगको रूपमा मान्यता दिन र आयसँग जोड्न जरुरी रहेको उहाँले औल्याउनुभयो। हस्तकलासम्बन्धी सीपको संरक्षणमात्रै नभई पहिचानको रूपमा अघि बढाउनुपर्ने उहाँको भनाइ छ। कतिपय सीप र कलाहरू प्रचारको अभावले गुमनाम रहेको उहाँले बताउनुभयो।

व्यवसायीका लगानी सुरक्षित गर्छौं: मुख्यमन्त्री लामा

समाज संवाददाता

हेटौडा: बागमती प्रदेशका मुख्यमन्त्री बहादुर सिंह लामाले प्रदेश सरकार व्यवसायीहरूको लगानीलाई सुरक्षित गर्न तयार रहेको बताउनुभएको छ। विहीबार हेटौडामा आयोजित नेपाल लोकतान्त्रिक यातायात व्यवसायी संघ बागमती प्रदेशको प्रथम अधिवेशनलाई सम्बोधन गर्नुहुँदै मुख्यमन्त्री लामाले प्रदेश सरकारले व्यवसायीहरूको लगानी सुरक्षा गर्ने बताउनुभएको हो।

यातायात व्यवसायमा संलग्न लगानीकर्ताहरूलाई आफ्नो लगानीको सुरक्षा महसुस गराउन प्रदेश सरकारले वातावरण तयार गरिदिने मुख्यमन्त्री लामाले बताउनुभयो। प्रदेश सरकार व्यवसायीहरूसँग सहकार्य गरेर अघि बढ्न तयार रहेको भन्दै उहाँले चाडै यातायात व्यवसायीहरूको समस्यालाई समाधान गर्नुपर्ने बताउनुभयो। यस क्षेत्रको समस्यालाई समाधान गर्न राज्य पक्ष र व्यवसायी पक्ष बसेर ऐन नै परिवर्तन गर्नुपर्ने पनि उहाँको भनाइ छ।

अहिले वर्षादको समय र चाडपर्व नजिक रहेको सन्दर्भमा सवारी दुर्घटनाहरू बढी हुने भन्दै यस समस्या समाधान गर्न सबै जिम्मेवार हुनुपर्ने बताउनुभयो। राम्रो तयारी गरेका चालकहरूले लाइसेन्स पाउनुपर्ने खालको व्यवस्था गरी सबैलाई उत्तरदायी बनाउन आवश्यक रहेको

उहाँको भनाइ छ। व्यवसायीहरूको समस्यालाई कसरी समाधान गर्ने भन्ने सरकारको चासोको विषय बनेको उहाँले बताउनुभयो। उहाँले कर प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न जतिखेर पनि तिन सकिने व्यवस्था गर्नुपर्ने बताउनुभएको छ।

यस्तै, संघका केन्द्रीय अध्यक्ष योगेन्द्रनाथ कर्माचार्यले अहिले यातायात ट्राफिक र सडक दुर्घटनाका समस्या भोग्नुपरेको बताउनुभयो। उहाँले विग्रिएको सडकहरू चाँडो मर्मत गर्न र अनावश्यक रूपमा ट्राफिकबाट चेकिङको नाममा पाइरहेको समस्या समाधान गर्न सरकारले ध्यान दिन आवश्यक रहेको बताउनुभयो। आफूहरूले व्यवसायमात्र नभई राज्य र जनताको सेवा पनि गरिरहेको उहाँको भनाइ छ।

संघका केन्द्रीय उपाध्यक्ष विजयबहादुर स्वार्को सभाध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा नेपाली कांग्रेसका केन्द्रीय सदस्य एवम् बागमती प्रदेश सरकारका आर्थिक मामिलामन्त्री कुन्दनराज काफ्ले, प्रदेश सरकार आन्तरिक मामिला तथा कानूनमन्त्री सुरजचन्द्र लामिछाने, विनाविभागीय मन्त्री मधुकुमार श्रेष्ठ, प्रदेश संसदीय दलका मुख्य सचेतक गोविन्द लम्साल, नेपाली कांग्रेस मकवानपुरका सभापति बुद्ध लामा र मकवानपुर उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष कृष्ण गुप्ता अग्रवाललगायतको आतिथ्य रहेको थियो।

